

Vår dato: 01.12.2022
Vår referanse: 22/76950 - 6
Deres dato:
Deres referanse:

Fastsettelse av endringer i forskrift om minstekvantum av epleråstoff til bearbeidingsindustrien

Vi viser til vårt høringsbrev datert 3. november 2022. Landbruksdirektoratet har i dag fastsatt endringer i forskrift om minstekvantum for avtak av norsk epleråstoff til bearbeidingsindustrien for perioden 1. oktober 2022 til 30. september 2023. Endringene i forskriften trer i kraft 1. desember 2022. Landbruksdirektoratet vil nedenfor redegjøre for endringer i forskriftens innhold, blant annet med bakgrunn i høringsinnspillene som er mottatt.

BAKGRUNN

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen som gir norsk bearbeidingsindustri mulighet til å importere epleråstoff til nedsatt tollsats. Ordningen er regulert i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (FAT) § 18b.

Industriens tilgang til tollnedsettelse og tollkvoter er koblet til avtak av norsk epleråstoff. For å bli omfattet av ordningen, må et foretak kjøpe og bearbeide en årlig fastsatt mengde norsk epleråstoff, omtalt som minstekvantum. Minstekvantumets størrelse tilpasses årets eplelesong. Minstekvantumet kan oppfylles ved kjøp av pressepler, epleaft eller eplekonsentrat. Landbruksdirektoratet fastsetter minstekvantumets størrelse innen 1. desember hvert år, jf. FAT § 18b siste ledd.

HØRINGSINNSPILLENE

Høringsnotatet ble sendt til 34 høringsinstanser. Direktoratet har mottatt svar fra fire av disse, hvorav en ikke hadde merknader til forslaget. Uttalelsene er tilgjengelig på direktoratets nettsider.

Frukthagen Hardanger oppfordrer til at alle involverte parter i ordningen møtes for å tilpasse ordningen for fremtiden.

Konservesfabrikkenes Landsforening understreker betydningen av ordningens prinsipper om at årets minstekvantum skal basere seg på størrelsen på årets eplesesong og reflektere tilgangen på epleråstoff i det norske markedet, samtidig som minstekvantumet ikke skal representere en avsetningsgaranti for produsent. Konservesfabrikkenes Landsforening mener dette er særlig viktig i år, siden det vesentlige av det som kjøpes av deres medlemmer dette året vil måtte være norsk eplekonsentrat. Konservesfabrikkenes Landsforening opplyser om at råvarebehovet varierer mye blant deres medlemmer, og at fastsettelsen av minstekvantum kan få konkurransevridende effekter dersom inndelingen av foretak og fastsettelsen av minstekvantum for de enkelte kategorier av foretak ikke er finmasket nok. Konservesfabrikkenes Landsforening mener det kan være mer hensiktsmessig å fordele andel minstekvantum forholdsmessig etter totalforbruk, slik at foretakene får relativt sett så lik andel norsk råvareandel som mulig basert på totalt norsk vare tilgjengelig i markedet inneværende sesong. Konservesfabrikkenes Landsforening ber Landbruksdirektoratet vurdere en slik alternativ fordelingsmetode.

Tine mener årets forslag til minstekvantum er uproblematisk å oppfylle for de fleste aktørene. Dersom ønsket med ordningen er å stimulere til ytterligere epledyrking i Norge, mener Tine at grensene for minstekvantumet bør heves gradvis for alle tre kategorier foretaksstørrelse. Tine mener volumet med fordel kan settes slik at flere enn i dag må strekke seg litt, og kjøpe mer norsk epleråstoff for å få innvilget importkvoter til lav toll. De påpeker at man må tenke langsiktig og justere volumene for minstekvantum gradvis, fordi med økende konkurranse om råvaren kan det være at norske fruktdyrkere gradvis vil se økt pris over tid, noe som igjen vil kunne stimulere til økt planting av nye frukttrær og mer norsk eplejuice.

LANDBRUKSDIREKTORATETS VURDERING AV HØRINGSUTTALELSENE

Frukthagen Hardanger oppfordrer i sitt innspill alle parter i ordningen til å møtes for å tilpasse ordningen for framtiden. Landbruksdirektoratet er positive til å få til et slikt møte for å se på ordningen.

Konservesfabrikkenes Landsforening mener i innspillet sitt at det kan være mer hensiktsmessig å fordele andel minstekvantum forholdsmessig etter totalforbruk, i stedet for å fordele foretakene i tre grupper ut ifra forbruk. Landbruksdirektoratet mener tre grupper er detaljert nok basert på det kvantum av norsk epleaftkonsentrat som er tilgjengelig og størrelsene til de ulike aktørene i ordningen. Med en forholdsmessig fordeling, ville de fleste aktørene ikke fått et krav om minstekvantum overhode eller langt under 1000 kg konsentrat.

Før høringsbrevet gikk ut, var det meldt inn 20 tonn konsentrat. I tillegg fikk Landbruksdirektoratet opplyst at det ville bli minst 60 tonn konsentrat og muligens mer.

Basert på denne informasjonen sendte Landbruksdirektoratet ut på høring et minstekvantum på mellom 1000 kg og 20 000 kg avhengig av industriforetakets størrelse. Nå har direktoratet fått informasjon om at det er produsert 60 tonn konsentrat. Det har vært store regionale forskjeller på årets eplesesong. Østlandet har hatt en god sesong, mens Vestlandet har hatt en betydelig nedgang i epleproduksjonen. Dette har hatt konsekvenser for aktører som tidligere har pleid å oppfylle minstekvantumet ved kjøp av norske epler eller epleaft, men som nå må kjøpe av det norske eplekonsentratet som er tilgjengelig. Konservesfabrikkenes Landsforening påpeker i sitt innspill, at flere av deres

medlemmer må kjøpe norsk eplekonsentrat. Tine har i sitt innspill ment at grensene kan være høyere enn det som ble sendt ut på høring.

Landbruksdirektoratet har funnet det nødvendig å foreta en ny vurdering, basert på oppdaterte tall fra høringen. Siden flere av foretakene ikke har fått tak i eplene de hadde forutsatt, er det flere som må kjøpe eplesaftkonsentrat fra det tilgjengelige kvantumet på 60 tonn. Direktoratet mener at det faller utenfor ordningens formål å stille krav til minstekvantum som innebærer at industriaktører ikke får ta del i ordningen, fordi det ikke er nok norsk råvare tilgjengelig i markedet. Basert på høringen fastsetter Landbruksdirektoratet følgende krav om minstekvantum, som gir rett til import etter § 18 i FAT. Minstekvantumet gir samtidig rett til å delta på auksjon og benytte den tollfrie importkvoten for eplesaft-/konsentrat.

Foretaksstørrelse	Minstekvantum		
	Konsentrat	Saft	Epler
Lite foretak (Opptil 100 000 kg)	1 000 kg	6 400 kg	8 000 kg
Mellomstore foretak (Mellom 100 000 kg og 500 000 kg)	5 000 kg	32 000 kg	40 000 kg
Store foretak (Over 500 000 kg)	10 000 kg	64 000 kg	80 000 kg

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Marit Jerven
Avdelingsdirektør

Herman Morken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.